

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 6

6. února 2011

Cena: 7 Kč

PRAŽSKÝ ZÁVĚR TÝDNE MODLITEB ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ

V pondělí 24. ledna se ve večerních hodinách v kostele Českobratrské církve evangelické v Praze 2 na Vinohradech konala na závěr letošního Týdne modliteb za jednotu křesťanů tradiční ekumenická bohoslužebná slavnost, kterou pořádala Ekumenická rada církví v ČR společně s Českou biskupskou konferencí. Za hojně účasti věřících z různých církví a denominací se bohoslužebně slavnosti zúčastnili také zástupci většiny členských církví ERC v ČR a Římskokatolické církve. Shromáždění vedl místopředseda ERC v ČR, starokatolický biskup Dušan Hejbal, v jednotlivých liturgických částech se za mikrofonem střídali přítomní duchovní členských církví ERC v ČR a členové Stálé rady biskupů Římskokatolické církve. Kázáním na text Matoušova evangelia 5,21-26 posloužil pražský arcibiskup Dominik Duka. V modlitbách přítomní zástupci církví prosili o pokoj pro Jeruzalém, pochopení, lásku, štědrost a dary Boží.

Ekumenická bohoslužebná slavnost se koná každoročně třetí týden v lednu v rámci celosvětového Týdne modliteb za jednotu křesťanů. V Praze se stalo dobrou tradicí, že se v pořádání slavnosti střídá každý rok ČBK a ERC, v kostele nebo sboru pořádající strany poté káže jako host některý ze zástupců pozvaných hostů.

Děkují jménem ERC v ČR sboru Českobratrské církve evangelické v Korunní ul. 60 v Praze 2 na Vinohradech, jmenovitě sestře farářce Ester Čaškové, za jejich pohostinnost a bratru arcibiskupu Dominiku Dukovi za slova, kterými shromážděnému lidu posloužil. V příštím roce by se bohoslužebná slavnost měla konat v některém z římskokatolických kostelů a kázání by se měl ujmout zástupce jedné z církví Ekumenické rady.

Mgr. Sandra Zálabová
vedoucí tajemnice
Ekumenická rada církví v ČR

DIALOG ŽIDŮ, KŘESŤANŮ A MUSLIMŮ „NA ŽIVO“ V PRAZE

Letošní ekumenický Týden modliteb za jednotu křesťanů připravily církve v Jeruzalémě. Tato spojitost byla vedle rostoucího zájmu (i církevní) veřejnosti jednou z inspirací, proč Komise pro mezináboženský dialog Ekumenické rady církví v ČR uspořádala v posluchárně Evangelické teologické fakulty UK ve čtvrtek 20. ledna panelovou diskusi na téma Dialog Židů, křesťanů a muslimů - Jak spolu žít v míru?

Zájem publika byl šokující. Místo předpokládaných asi třiceti lidí jich přišlo téměř dvě stě a to i přes nepřízeň techniky a plně dvě hodiny trvání programu. Již sami hosté byli velkým lákadlem. Karol Efraim Sidon, vrchní pražský a zemský rabín, pražský imám Emir Omič, Tomáš Halík, religionista a rektor univerzitního kostela Nejsv. Salvátora, kazatel Církve bratrské a emeritní předseda Ekumenické rady církví Pavel Černý a Josef Hauzar, kancléř Pravoslavné církve v českých zemích.

Diskuse se točila samozřejmě kolem mírového soužití zmíněných tří náboženství, či spíše jejich věřících. Hosté nejprve odpovídali, jaké mají dobré či špatné zkušenosti s příslušníky druhých dvou náboženství, ale brzy již přišla řada na mnohem složitější otázky, např. co říkají o možnosti, jak žít v míru s jinověrci, svatá písma židovství, křesťanství a islámu. Pozoruhodné bylo, jaké

jiné perspektivy dokázali jednotliví řečníci nabídnout i oproti tradičním odkazům na Písma používaným v mezináboženském dialogu.

Pro dialog v České republice bylo důležité upozornění imáma Omiče, že Korán je nutné vnímat jako soubor zjevení sesílaných Muhammadovi v konkrétních situacích, a nabídl řadu veršů otevřených vůči jinověrcům.

Zajímavé bylo také srovnání výroků jak koránských, tak biblických (obou zákonů), které odsuzují jinověrce k věčnému trestu, které vychází z nutnosti posílit vlastní identitu v kontaktu s druhými. Pro dialog jsou tyto pasáže vždy citlivé.

Řeč přišla také na význam řady prohlášení křesťanských církví či ekumenických organizací, které vyzývají k otevřenému dialogu a toleranci k jinověrcům či v některých případech (např. v římskokatolických dokumentech) dokonce nabádají k odmítnutí misie mezi Židy. Bratři Halík a Černý shrnuli, které takové dokumenty z posledního století považují za skutečně významné.

Ačkoliv imám Omič takovoto prohlášení považuje za dobrý první krok k dialogu, rabi Sidon upozornil, že jsou veskrze zbytečná, pokud je nebudou doprovázet skutky. Mnozí účastníci dialogu náboženství by jistě souhlasili, že tato reálná prázdnota církevních prohlášení o dialogu s jinověrci je

jejich osudovou slabinou.

Závažnost obsahu diskuse i zájem veřejnosti jsou pro Komisi pro mezináboženský dialog velkou výzvou. Diskuse uvnitř církví,

zda dialog věst a jak, tedy tímto panelem dostala nový podnět a doufáme, že stejnému zájmu se bude těšit i studijní den Ekumenické rady církví, který stejná

komise plánuje na letošní jaro. Vypadá to, že již nebude stačit hovořit o dialogu, ale vybavit se na něj prakticky.

Kateřina Děkanovská

SDÍLENÍ – PROJEV NAŠÍ JEDNOTY

„Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.“

Mt 6,33

Sestry a bratři, pokoj vám!

Scházíme se, my křesťané ze šesti církví v Mladé Boleslavi, již třetí den k ekumenickému shromáždění v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů. Témata a texty pro jednotlivé dny i pro závěrečnou bohoslužbu slova, ke které se sejdem v našem sboru Církve československé husitské, vybírá a připravuje ekumenická skupina. Tu tvoří zástupci jednotlivých církví, každý rok z jiné země; letos je tou zemí Izrael – konkrétně Jeruzalém. Tématem celého týdne je text z druhé kapitoly Skutků apoštolských, která svědčí o poslání Ducha svatého a vzniku církve: „Vytřvalé poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se“ (Sk 2,42). Na podnět jeruzalémských křesťanů se máme zamýšlet nad základními prvky jediné církve Kristovy, které nás sjednocují; jsou to: vytrvalost v apoštolském učení, společenství, lámání chleba a modlitba. Dnešní den se máme věnovat spole-

čenství a sdílení jako projevu naší jednoty. Jinak vyjádřeno: My jako křesťané máme vytvářet společenství, ve kterém se děje sdílení.

Už ve slově samém slyšíme význam dělit se s někým. Jsou různé způsoby, jak se dělit s druhými: Existuje radikální sdílení materiálních statků, jak o tom svědčí Skutky apoštolské: „Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval“ (Sk 2,44n). „Všichni, kdo uvěřili, byli jedné mysli a jednoho srdce a nikdo neřikal o ničem, co měl, že je to jeho vlastní, nýbrž měli všechno společné. Nikdo mezi nimi netrpěl nouzí, neboť ti, kteří měli pole nebo domy, prodávali je, a peníze, které utržili, skládali apoštolům k nohám. Z toho se rozdávalo každému, jak potřeboval“ (Sk 4,32nn).

Je však i vzájemné sdílení břemen, zápasů, bolesti a utrpení. Je možné sdílet i radosti a úspěchy druhého, jeho pozhájení a uzdravení. Domnívám se, že právě v této možnosti sdílení je důležitá funkce církve: Církve je otevřena každému, každý může přijít se svými radostmi a starostmi a

předložit je nejenom Bohu, ale i obyčejně lidsky si popovídat. V církvi by každý měl najít pochopení, soucit, účast. Vždyť v Písmu čteme: „Radujte se s radujícími, plačte s plačícími“ (Ř 12,15).

Další výzvou ke sdílení je sdílet dary a porozumění odlišným církevním tradicím mezi členy jednotlivých církví. Každá z církví (denominací) má své dějiny, svou tradici, svá specifika, různé důrazy a formy zbožnosti. Tyto odlišnosti nemusíme nutně chápat jako záporné, ale můžeme je vnímat jako různá obdarování a tato obdarování vzájemně sdílet. Každý má jiný dar a tímto darem má sloužit ke společnému růstu. To platí pro jednotlivá společenství i pro ekumenické vztahy. Nemáme si myslet, že pouze ten můj názor je správný, že pouze naše forma a vyjádření zbožnosti jsou ty pravé. Vždyť vytrvalé naslouchání učení apoštolů (evangelium), vytváření společenství a naše modlitby nás všechny spojují v jedno tělo Kristovo, v jednu Církve. V této Církvi Kristově máme sdílet dary, které nám byly dány. O prvotní církvi jsme četli, že byli spolu – vytváře-

Dokončení na str. 4

Ševče, drž se svého kopyta

Dobře, že se konečně nějaký novinář stal ministrem. Kéž to trkne všechny ostatní, kteří zapomněli, že lehko na cvičišti, těžko na bojišti aneb: ačkoliv rozumí věcem jen povrchně, do všeho mluví, vše kritizují, za slůvka chytají, věci ze souvislosti vytrhují a přesto ve všem jasno mají a rady dávají a nenaslouchají. Ptají se na věci, které zajímají je (a tudíž jistě i ostatní „čtenářové“) a nenechají prostor tomu, koho se ptají a co by on chtěl říct. Neboť přece nejde o zpovídání – jde o tazatele. A taky k tomu všemu nulová odpovědnost, ani za ta slova ne. Přitom jsou to oni, kteří formují naše uvažování o věcech politických i obecně lidských. Jsou to oni, kteří kdykoliv a z kohokoliv udělají hlupáka či celebrity – což mnohdy vyjde nastejno. A my jim věříme víc než Pánubohu. A jejich vidění věci pokládáme za pravdivé a jediné možné. Neboť já jsem novinář a kdo je víc.

A pak dostanou moc a odpovědnost. A hle, konec zpráv. Vyhoří. Najednou jsou oni sami obětí nejen vlastní neschopnosti, ale i jim podobných slovních voayerů, kteří netuší, že slovo se „z věčnosti klová“ a roste, jak s ním zacházíme. Kdysi měli mínění o všem, věděni téměř o ničem.

Je dobře, že se novinář stal ministrem.

A poučení pro nás faráře? Kéž nikoho z nás ministrem neudělají. Raději se učme v terénu, kde kolotá život, odpovědnosti na kazatelně. Nemluvme jako majitelé jediné pravdy, kteří mají ve všem jasno, neboť mají Pánaboha za zády a přestaňme moralizovat. Život je jiný a jinde než noviny a bohužel velmi často úplně jinde než naše kazatelny.

P. S. Znam i skvělé novináře se zázemím vzdělanosti, myšlenkové náročnosti, duchovním rozměrem a sociální empatií. Snad je znáte i vy.

Jana Šilerová

Z kazatelského plánu

5. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Přistupte, klaňme se, klekněme, skloňme kolena před Hospodinem, který nás učinil. On je náš Bůh.

ŽALM 95,6-7

První čtení z Písma: Izajáš 58,1-12

Tužby:

2. Za církev Kristovu, aby jí bylo dáno rozumět všem hloubkám a potřebám života, modleme se k Hospodinu.
3. Za pokoru a úctu před mocnými činy Božími, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, vysvobod' nás z pout našich hříchů a daruj nám svobodný život ve svém Synu. Osvit' nás svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 2,1-16

Evangelium: Matouš 5,13-20

Verš k obětování: Žalm 17,5-7

Verš k požehnání: Žalm 43,4

Modlitba k požehnání:

Prosíme tě, Bože všemohoucí, ať dosáhneme plné míry spásy, jejíž příslib jsme přijali v tajemství chleba a kalicha. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 35, 44, 48, 60, 83, 85

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - O DVOU DLUŽNÍCÍCH 3

Dokončení z minulého čísla
Potřebujeme odpuštění?

Je to velký omyl, když si myslíme, že hříchem je jenom ten těžký, oči vidný hřích. Každý to může vidět, když se člověk proviní opilstvím, cizoložstvím nebo nějakým zločinem. Ale jsou hříchy, které nemůže vidět nikdo kromě těch, kdo s námi žijí. Ty nemohou být potrestány žádným zákonem, a přece způsobují daleko větší trápení a bolest pro daleko více lidí v daleko delším období – (někdy po celý život) než

hříchy zjevné na veřejnosti. Sobectví, lakota, sarkasmus, pýcha, nadmíru ostrý jazyk, podrážděnost a náládovost mohou způsobit ztroskotání života – a přitom o nich svět neví nic, protože se dějí v soukromí domova. Šimon byl svým způsobem také hříšníkem – kdo ví – snad mnohem horším než ta nešťastná žena, ale on to nevěděl. A tak nepocíťoval to moře lásky, jaké pocíťovala ona. Podobenství a celý příběh nás upozorňují, že bychom se měli nad sebou zamyslet – nad svými

nepravostmi, zlozvyky a hříchy. Taková úvaha nás vede k myšlence na Ježíše Krista a na jeho lásku, která zachraňuje na Božím soudu.

William Barclay: And Jesus said, The Saint Andrew Press, Edinburgh, 1. vyd. 1952, reprint 1970. The Gospel of Luke, The Daily Study Bible, The Saint Andrew Press, Edinburgh, 1. vyd. 1954, revid. 1975, reprint 1977, 1979, 1981, 1982, 1983.

Zkrácený překlad:

Jiřina Kubíková

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - O NEPOCTIVÉM SPRÁVCI

LUKÁŠ 16,1-13

VÝKLADOVÉ POZNÁMKY –
VÝBĚR Z RŮZNÝCH PRAMENŮ

Adolf Novotný: Biblický slovník I. Díl, Praha Kalich 1956

Slovo „mamon“ – se ve Starém zákoně nevyskytuje, ale nachází se v hebrejských a aramejských výkladech Starého zákona (Targum, Mišna). Zde označuje jednak jmění, cenný majetek, něco hmotného, jednak zisk, zvláště získaný na úkor bližního. V některých kruzích měl trvale přidech nečestnosti, nečistoty nebo úplatku. Také v Novém zákoně je mamonem míněno jmění, pozemský majetek; i tady je mamon viděn jako něco negativního.

V evangeliích se vyskytuje v souvislosti s pokladem (Mt 6,19-21.24;

kral.) + péči o život a tělo (Mt 6,25). Mamon ztrochuje člověka. Stejnou myšlenku, tj. nespolehat na majetek, vyslovuje Ježíš v L 12,15-34, v podobenství o boháči a stodolách. Při posledním soudu budeme souzeni podle toho, jak jsme pečovali o život a tělo svých bližních (Mt 25,34-46).

A Commentary on the Holy Bible by various writers, edited by J. R. Dummelow, Macmillan and Co., London 1935

V podobenství je chválena prozíravost, nikoli nepoctivost. Jde o správné využití bohatství – buď budeme sloužit svým majetkem našim bližním nebo sobecky jen svému potěšení. Podle toho budeme buď přijati nebo nepřijati do věčných příbytků.

Verš 5-7

Nájemci na východě platili svůj nájem v plodinách, nikoli v penězích. Majitel pozemku jim opatřil semena, a oni mu to vrátili v čase žně určitou částí výnosu.

Verš 8

Pánem zde není míněn Ježíš. Pán nechválil nemorálnost správceva jednání; upozorňoval na jeho prozíravost, se kterou hleděl do budoucnosti. Synové tohoto světa = svěští lidé jsou daleko prozíravější než děti světa = lidé duchovně osvícení – ti by měli myslet uvědoměle na budoucnost a měli by se prozíravě připravovat na nebeskou blaženost.

Zkrácený překlad:

Jiřina Kubíková

Pokračování příště

Nad Písmem

BUĎME LAMPOU, NE REFLEKTOREM Mt 5,13-20, 1 K 2,1-16

Nejspíš jste už mnohokrát slyšeli tu výzvu „Buďte světlem světa a solí země“. Podvědomě cítíme, co se po nás chce, ale jak často máme příležitost a čas se nad tím zamyslet?

Co znamená být světlem světa? Dnes je nám horem dolem vtlučeno do hlavy, že ať děláme, co děláme, musíme v tom být nejlepší a všichni to musí vidět a ocenit. To by nás mohlo vést k dojmu, že máme svítit nejvíc ze všech a pokud možno barevně. Světlo však má lidem sloužit k tomu, aby ve tmě nezakopli, aby se jim dobře četlo nebo dobře vykonávaly různé činnosti. Nebo aby jen navozovalo příjemnou atmosféru. Málokdo chce mít doma reflektor, na kterém by se dala smažit vajíčka, protože při něm se nedá dělat nic. Zato obyčejných žárovek a svíček máme každý dost a dost. Několik příjemně svítících bodů osvětlí prostor lépe než jeden spalující a zářící zdroj oslepujícího světla. Nežeňme se tedy za nemožným cílem zastupovat Slunce, postačí úplně, bude-li každý z nás příjemně svítící svíčkou nebo lampičkou. A teď do praxe - nemusíme obrátit na víru každý den půl města a chodit od jednoho člověka k druhému a přes jeho neochotu nám naslouchat mu křičet do ucha pasáže z Bible. Ale budeme-li podle Písma žít a ve vhodných chvílích se o Kristu zmíníme, budeme jako žárovka, která

ukazuje cestu, ale nikoho na dálku nepálí a lidé se jí nebojí. A hlavně – pokud bude takových světýlek mnoho, rozzáříme celý svět. (Původně jsem chtěl napsat „posvítíme si na celý svět“, ale někdo by si to mohl špatně vyložit...) A naše světlo bude příjemné a životodárné, ne oslňující a spalující. Má za námi zůstat lepší svět, ne spálená krajina.

A se solí je to podobné, dobře osolené jídlo má rád skoro každý, ale málokdo si každé sousto v soli obaluje. Pozbude-li však sůl chuti, čili pokud naše svědectví o Kristu budou nevěrohodná a nepodepřená naším životním příkladem, není k ničemu. Každý z nás ve svém životě občas chvíli tápe, někdy uklouzne, ale máme-li správný směr a spolehneme-li se na Kristovo vedení, k vytoženému cíli nakonec dokloužeme. Kdo z vás jel v zimě večer po silnici ve chvíli, kdy na ní byla ledovka, umí to podobenství o světle a soli vnímat i z dalšího úhlu: Buďme světlem a solí, aby i ostatní šťastně a bezpečně dojeli do cíle.

Text apoštola Pavla z 1. Korintským nám dává možný návod, jak na to, inspiraci do našich životů. Každý z nás žije trochu jinak, ale každý se může nechat Pavlem inspirovat, hledat v jeho textech radu a pomoc. I svítit a solit se musíme učit, s tímto uměním se nerodíme.

Dnešní evangelijské čtení končí zmín-

kou o naší spravedlnosti ve srovnání se spravedlností zákoníků a farizeů. I zde dávejme pozor, abychom se nedali strhnout soutěžením a zápolením o to, kdo je nejlepší (jak jsem psal na začátku), tedy kdo je nejspravedlivější. Budeme-li koukat na ostatní a naším měřítkem bude námi určená míra jejich špatnosti, jsme na nejlepší cestě přestat svítit, na nejlepší cestě si ostatních světél nevšímat. Naším měřítkem má být jen Boží Slovo. Pak se nebudeme muset ohlížet, kdo je spravedlivější než my nebo naopak, protože naše cesta bude správná, osvětlená i posolená (pro případ náledí) a s Boží pomocí povede až do konce ve stopách našeho Spasitele Ježíše Krista.

Vladislav Pek

**Náš Bože,
prosíme tě,
zadrž nás,
kdykoliv se chystáme
udělat nějakou
hloupost,
a naopak nás
postrkuj,
když nejsme schopni
nebo ochotni
udělat něco pořádného.
Amen.**

NOVÝ KŘEŠŤANSKÝ ČASOPIS

Teologickému semináři Církve adventistů sedmého dne se koncem minulého roku podařilo naplnit dlouholetý záměr: Vyšlo první číslo časopisu Koinonia, jenž bude dvakrát do roka přinášet čtenářům — poučeným laikům, studentům a kazatelům - zahraniční i domácí odborné texty, zprávy, recenze a další informace z oblasti biblistiky, teologie a církevního života.

Již úvodní článek prvního, prosincového čísla Koinonie, která je, pro srovnání, určitou obdobou naší Teologické revue (vydává Husitská teologická fakulta), reflektuje, že periodikum je dílem Církve adventistů: Jiří Moskala v rozhovoru s názvem „Nejlepší dny pro adventismus jsou před námi“ mluví o Generální konferenci této církve, o změnách v řádu, které zde byly odsouhlaseny, o rozložení členů ve světě (desetina je ze Severní Ameriky a Evropy a 90 % z třetího světa) i postavení církve a záměrech do dalších let. Jeho velkým osobním úkolem je práce na projektu vydání adventistického biblického komentáře. Autor napsal i jednu z několika velmi zajímavých studií Koinonie: „Význam plurálu MY, kterým se Bůh představuje v hebrejské Bibli“. Užítí tohoto plurálu vysvětluje na základě analýzy sedmi možných interpretací jako „plurál společenství uvnitř božství“ (str. 26) s tím, že pozdější nauka o trojici mohla na toto myšlenkové zázemí Starého zákona navázat. Odmítá oproti tomu například vysvětlení, která předpokládají možnou mytologickou reminiscenci. Eschatologie hrála v Církvi adventistů od počátku zásadní roli a ovlivnila pohled na řadu otázek i další doktríny a obory včetně christologie a soteriologie. Roman

Mach v článku Adventistická eschatologie jako perspektiva vyváženě hodnotí tyto vztahy a ukazuje nebezpečí přílišné radikalizace, které se v dějinách dopustili myslitelé i laičtí zastánci adventismu.

Stvoření a sobota u Jürgena Moltmanna, teologa citlivě naslouchajícího svým „mimokřesťanským“ kolegům, zaujalo Petra Krynského ve studii zaměřené na význam soboty pro učení o stvoření a spáse člověka a světa. Zajímavé je nalezení analogie mezi šabatním klidem, kdy se člověk vymaní z pracovního úsilí provázeného dosahováním výkonů, a učením o ospravedlnění vírou.

Nad Rekábejci, kteří vystupují v biblické knize proroka Jeremiáše (kapitola 35), se zamyslel Jiří Beneš. Jejich střídmost a skromnost v životě může být výzvou nejen pro současné adventisty, ale i pro ostatní křesťany.

Pohled do spirituality české společnosti poskytuje příspěvek Petra Činčaly, a to skrze interview se sedmi respondenty. Přes svou sekularizovanost je většina lidí nakloněna alternativním formám spirituality, ať již jde o víru v nadpřirozenou vyšší energii, různé léčivé energie, čakry, magii, působení pozitivního myšlení, jógy a překvapivě i existenci karmy a reinkarnace.

Psychologie a náboženství je název článku Josefa Hrdinky, který zde prezentoval část své doktorandské práce. Všimá si proměny náboženského prožívání a chování od prvních projevů po současné odmítání tradičních církví a oblibu v sektách i vývoje v rámci jednoho lidského života – z pohledu psychologie i v kontextu sociálním.

Velmi podnětný je článek Piškuly, „Bůh nebývá posmíván“. Autor

v kontextu křesťanské náboženské zkušenosti hovoří o fenoménu strachu, jenž soudobá společnost prožívá coby úzkost z pozbytí smyslu (Erazim Kohák), a kriticky analyzuje vývoj spirituality v rámci adventismu od výhradně misijní a eschatologické orientace k vyváženějšímu přístupu dnešnímu, jenž charakterizuje schopnost vnímat mentalitu současné společnosti a rozumně ji v teologii reflektovat. To umožnilo konečnou i přijetí do rodiny evangelikálních křesťanských denominací.

V Koinonii jsou zařazeny i tři z citovaného seznamu absolventských prací studentů semináře; přesněji řečeno, jejich zkrácené verze.

V jedné z nich, „Pomazání nemocných“, Martin Lindtner na základně důkladné exegetické analýzy zkoumá smysl úkonu pomazání olejem v perikopě Jk 5,13-18. Se zřetelem ke starozákonnímu i novozákonnímu užití tohoto rituálního gesta se klaní k symbolickému a vyznavačskému pojetí – postižený člověk a obec s důvěrou vkládají svůj další osud do rukou Pána.

V příspěvcích nechybí zajímavá kázání Mikuláše Pavlíka a Lukáše Klímy vybízející k zamyšlení a sebereflexi a recenze – jednou ze sledovaných publikací jsou i Pradějiny Jiřího Beneše a rubrika s názvem Diskuze, která si vytyčila za cíl přinášet odpovědi odborníků na aktuální otázky týkající se dění v církvi.

V tomto čísle odpovídal například Zdeněk Vojtíšek, pedagog a šéfredaktor religionistického časopisu Dingir, pedagog Pavel Kostečka a kazatel Vlastimil Fürst.

Klára Břeňová

Z dialogu židů, muslimů a křesťanů - viz str. 1

NAŠE RECENZE

JOACHIM DACHSEL: NĚKOLIKA PĚŠINAMI BRNĚNSKÁ DIECÉZE ČČSH 2010

Meno teologa a knaza Evanjelickej luterskej cirkvi Joachima Dachsela asi netreba členom ČČSH zvlášť predstavovať. Český zápas uverejnil v minulých rokoch mnohé zaujímavé postrehy z jeho tvorby. V roku 1990 vyšiel v Blahoslave dokonca výbor z jeho diela: básní, meditácií a modlitieb s názvom Stan setkávání. Tým sa jeho meno dostalo v našich kruhoch do širšieho povedomia. Minulý rok nám brnenská diecéza priniesla ďalší výbor básní pod názvom Několika pěšinami. A dobre urobila. Hodnotnej poézie, ktorá nielen „prijemne poštekli“, ale aj núti premýšľať, nie je mnoho.

Dachsel sa vo svojich básňach prezentuje v niekoľkých základných polohách: existencialista, pozorovateľ, rebel a mudrc. Pristavme sa na chvíľu pri každej z nich.

Existencialista. Joachim Dachsel píše pravoverné existencialistické verše. Nie sú to však slepé výkriky do tmy, ani bedákanie nad ťarchou bytia. Sú to hlboké stopy v duši, ktoré po vynesení na svetlo zrejú ako septembrové hrozňáky. V detstve Dachsel ochorel na detskú obrnu, ktorá mu zanechala doživotné zdravotné problémy. Dachsel sa snaží tieto jazvy rozšífrovat' a vyrovnáva sa s nimi aj prostredníctvom písania. Epištola telesne postihnutého, Mlha, Dějepisná kniha, Stařena a televizor, Tři hrsti hlíny... a mnohé iné básne dýchajú bolesťou, samotou, pocitmi bezradnosti a nutnosťou hľadania pôvodiny bytia: Boha.

Pozorovateľ. Dachsel púšťa často svoj pozorovací talent – ľudovo povedané – na špacír a dúfa, že mu prinesie zaujímavé podnety. Nemýli sa. Z Městské ZOO/ utekl šimpanz/ Pořádné žrádlo/ mu nestačilo/ Laskaví strážci/ ho nemohli zadržet/ Na lékařskou péči/ kašlal/ Viděl jen mříž/ A ta ho rušila/, píše v básni Utekl šimpanz. Vďaka sústredenému pozorovaniu nachádza Dachsel opäť hlboké, existenčné pointy.

Rebel. Áno, iste. Básne ako Evropský spirituál, Ježíšova móda, Bryndu, ktorou jsme si navařili, alebo Svěvolné užívání rozdělovacích znamének, svedčia o bezpochyby nespútanom a slobodnom duchu básnika, ktorý brojí proti farizejstvu, náboženskému formalizmu a skorumpovanému establishmentu. Ježíši, musíš projít zavřenými dveřmi./ stem zdí mezi tebou a námi./ Nesmíš dbát na výstražné tabulky./ Stojíš na nich „Vstup zakázán“ a „Jen pro povolání“./ Kdybys přišel viditelně, musel bys mít průkaz/ s pěti razítky a třemi podpisy./ Bud' však ujištěn, ten nedostaneš./ A za nepovoláního jsi prolašován stále.

Mudrc. Pristúpme k poslednej polohe dachselovskej poézie. Autor sa nám v nej javí ako mudrc. Tento atribút jednak zahŕňa všetky predošlé polohy a jedná sa „sám osebe“ korunuje v básňach Memento, Jednou ještě, Života čas... Sú to vhlady proroka a mudrca, ktorý prichádza z diaľav, aby nám unáhľeným, vystresovaným ľuďom svojej doby pripomenul základné pravdy, ktoré svet presahujú, a krásy a vône, ktoré nás obklopujú.

Ďalej už nebudem prezrádzať, povedia to samotné verše. Mnohé o autorovi a jeho básňach ešte napovie nestor křesťanskej poézie a doposiaľ žijúci Dachselov „dvorný“ prekladateľ Zdeněk Svoboda (básne prekladal so svojou manželkou Jarmilou) vo svojom doslove príznačne nazvanom Svědek Boží tváře. Bratovi Svobodovi patrí veľká vďaka za citlivý preklad a sprostredkovanie krásnych zážitkov. Vďaka patrí aj brnenskej diecéze za odvahu, že investuje peniaze do takých „zbytočností“, ako je duchovná poézia. Obom sa to tisíckrát vráti, naši otcovia totiž vedeli, že to, čo je spojené s večnosťou, prináša bohatú úrodu a prežije naveky.

Na záver mi nedá nepodotknúť, že v radoch duchovných ČČSH žije tiež jeden „Dachsel“, ktorý píše rovnako brilantne a myšlienkovito hlboko, pritom je skromný, až nenápadný. Možno preto preživa na okraji záujmu. Je to Václav Žďárský, farár z Nového Bydžova. Všetky jeho zbierky nesú pečať výrazného existencialistu, pozorovateľa, rebela aj mudrca. Bratovi Joachimovi to už povedať nejde, ale bratovi Václavovi áno: Diky, Václav, za každú novú báseň.

Juraj Jordán Dovala

NAŠE RECENZE

Život jednoho z „bezejmenných“

ALOIS ŠAFAŘÍK, MŮJ DOCELA STRUČNÝ ŽIVOTOPIS. NÁBOŽENSKÁ OBEC CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ ZLÍN, ZLÍN 2010, 77 STR.

Jako svůj příspěvek k výročí naší církve vydala v loňském roce náboženská obec Zlín v rámci edice pamětí memoáry jáhna Aloise Šafařika (1897-1992). Všimaví čtenáři jistě zaznamenali, že se nejedná o první počín této náboženské obce na poli historiografie naší církve. Při příležitosti sedmdesátého výročí založení náboženské obce ve Zlíně napsal bratr Marcel Sladkowski (archivář brnenské diecéze) publikaci Církve československá husitská ve Zlíně (1935-2005), již několik let vychází Zvěstník ČČSH ve Zlíně.

Sedmasedmdesátistránková publikace mapuje život vojáka, dělníka, skladníka a pomocného duchovního Aloise Šafařika. Doplněna je předmlouvou a nechybí ani životopis v září 1949 biskupem dr. Bohumírem Cígánkem vysvěceného jáhna.

Editoricky se na jejím vydání podílel bratr Marcel Sladkowski. Z jeho spo-

lupracovníků bych rád zmínil alespoň Šafařikovu dceru, paní Vlastu Palisovou, z jejíhož soukromého archivu pochází většina v publikaci otištěných fotografií.

Kniha Šafařikových pamětí nás provází téměř celým jedním stoletím, do kterého zasáhly obě světové války. Není tedy pouze osobní výpověď o životě naší církve na Zlínsku, kde Alois Šafařik působil jako předseda Jednoty mládeže, předseda kulturního a vzdělávacího spolku „Havlíček“, člen a dlouholetý předseda rady starších a pomocný duchovní. Kniha zároveň čtenářům odhaluje prostředí Moravského Slovácka, kde prožil Alois Šafařik své nelehké dětství a mládí, zážitky z italské fronty, kde sloužil u dělostřelectva, i léta strávená u firmy Baťa ve Zlíně.

Alois Šafařik je, dá se říci, prototypem prvorepublikového věřícího naší církve. Chlapec ze sociálně slabé rodiny vyrůstající po úmrtí obou rodičů od šesti let u opatrovníků, vášnivý sokol a vlastenec. Pro život ve společenství naší církve byl získán farářem Karlem Haňávkou, jehož vánoční bohoslužba na něho silně zapůsobila. „Já jsem byl tak dojat, že jsem skoro celé bohoslužby

proplakal.“ (str. 41) Během nacistické okupace se po boku dlouholetého zlínského faráře Ferdinanda Valíka i dalších bratří zapojil do odbojové činnosti.

Za svou mnohaletou službu v církvi vykonal po celé jižní Moravě 300 bohoslužeb, 50 křtů, 7 sateb a 10 pohřbů. Jak sám zmiňuje na konci jedné z kapitol: „Věřím, že každý z nás je ve svém životě postaven tam, kde ho chce Pán Bůh mít.“ (str. 41) U bratra Šafařika tomu tak skutečně bylo. Pán ho nejen připoutal ke službě v naší církvi, ale dal mu prožít požeňnaných šedesát let po boku manželky Josefky, se kterou vychovali dvě dcery.

Náboženské obci ve Zlíně a bratru Sladkowskiemu patří dík, že nám život jednoho z „bezejmenných“ bratří zprostředkovali. Často totiž právě na těchto bratřech a sestřích stála naše církve a byli to právě oni, kteří v nelehkém období nacistické okupace a poúnorového režimu církev oživovali a přenesli ji do dnešních dnů.

Knižku lze objednat v náboženské obci Zlín nebo v naší pražské prodejně Blahoslav za 30 Kč.

Martin Jindra

ZPRÁVY

Vzpomínka

Věřící z vyšehradské a podolské náboženské obce se sešli v neděli 30. ledna ve strašnické náboženské obci, aby při společných bohoslužbách, které vedl bratr farář Josef Špak, připomněli už druhé výročí úmrtí farářky dr. Anežky Ebertové. Ta jim věrně sloužila více než 15 let. Vzpomínají na její obětavost, krásná kázání, zajímavé biblické hodiny i na slova, kterými je dokázala povzbudit ve starostech či v nemoci.

Přednáška o Izraeli

Akademický klub Tábor zve na přednášku Marie Koláčkové „O Izraeli“, která se uskuteční 11. února

od 14.30 hodin v Brně ve farní místnosti naší církve, Botanická 1. V měsíci února proběhne v Husově sboru na stejné adrese výstava fotografií dr. Petra Bezdičky.

(red)

Pozvání do Hradce

Ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové se koná 8. února v 17.30 h vernisáž výstavy fotografií Vladimíra Nováčka.

Ve čtvrtek 17. února v 18 h se ve zdejším modlitebně na faře rozezní Tři klavírní sonáty „českého Beethovena“ Jana Ladislava Dusíka. Na replice dobového klavírního klavíru hraje a slovem provází Jaroslav Tůma. Dobrovolné vstupné bude věnováno na koncertní zvonohru.

Náboženská obec v Hradci Králové pořádá též 14. února od 17 hodin před-

nášku J. Rokyty: Dialog o svobodné vůli mezi Erasmem Rotterdamským a M. Lutherem.

Setkání se koná v zasedací místnosti DR, Ambrožova 728, 50002 Hradec Králové.

(red)

Grantové řízení

Nadace Mezinárodní potřeby vyhláší do 25. února 2011 grantové řízení na podporu práce křesťanů na českých školách – různé typy přednáškové práce.

Chce podpořit práci lektorů, která je duchovně a prakticky spojena s místními sbory, a pokud možno také s dalšími následnými aktivitami, které mohou vést mladé lidi k evangeliu. Nadace Mezinárodní potřeby v současnosti podporuje v této práci 9 lektorů. Projekty, které budou schváleny v nynějším grantovém řízení, může podpořit již od května 2011.

„Velmi nám leží na srdci, aby se práce na školách rozběhla zejména v regionech, kde doposud nepůsobí žádný plnočasový lektor přednáškové práce, zejména jih Čech, ale i další oblasti. Pokud jsou ve vašich sborech vhodné podmínky, vize pro takový typ práce a najde se člověk, který by tuto práci zahájil, nabízíme vám partnerství a podporu,“ uvádí ředitel nadace Petr Horáček.

Více informací na:
www.incz.info/granty.htm

(red)

Přednáška u sv. Mikuláše

Náboženská obec Praha 1 - Staré Město zve na druhou z přednášek profesora Milana Salajky v modlitebně chrámu sv. Mikuláše na téma: J. D. Tabor - Ježíšova dynastie 1 a 2.

Setkáme se v sobotu 19. února od 14. hodin.

(fú)

Blansko v televizi

Reportáž z náboženské obce Blansko se stala součástí Křesťanského magazínu, který vysílá Česká televize na programu ČT 2.

Premiéru mohli diváci vidět 29. ledna, reprízu mohli zhlédnout 4. února v 6.55 h.

(red)

Ústřední rada CČSH hledá ekonomu pro úřad ústřední rady.

Požadujeme ekonomické vzdělání, pracovní zkušenosti ve vedení ekonomiky organizací a členství v CČSH.

Nabídky obsahující informace o vzdělání, praxi a vztahu k CČSH zasílejte na adresu ustredni.rada@ccsh.cz, nebo písemně na adresu Ústřední rada CČSH, Wuchterlova 5, Praha 6 do 15. února 2011.

Jana Krajčířiková

**Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Simeon a Anna

Pokud správně odpovíte na otázky, získáte písmenka do tajenky. Nejste-li si jisti, nalistujte L 2,22-40.

1. Kdo s malým Ježíšem předstoupil před Hospodina?

a) jeho rodiče Josef a Marie (S); b) jeho rodiče Zachariáš a Anna (K); c) jeho matka Marie (O)

2. Kde se tato událost odehrála?

a) v Nazaretu (L); b) v Betlémě (I); c) v Jeruzalémě (P)

3. Jaká byla obvyklá oběť při této příležitosti?

a) jehně (Č); b) tele (V); c) dvě holoubata (A)

4. Jak se jmenoval muž, kterého potkali?

a) Samuel (B); b) Simeon (T); c) Saul (É)

5. Co měl tento muž spatřit dříve než zemře?

a) pád Říma (N); b) zkázu chrámu (Á); c) Mesiáše (Ř)

6. Co udělal, když spatřil Ježíše?

a) lekl se a utekl (Y); b) lhotejně jej minul (H); c) vzal jej do náručí a chválil Boha (I)

7. Jak se jmenovala prorokyně, kterou také potkali?

a) Anna (L); b) Sára (S); c) Ráchel (C)

8. Kolik jí bylo let?

a) 74 (P); b) 84 (M); c) 94 (K)

9. Měla manžela?

a) ne, nikdy se neprovdala (Ě); b) ano (A); c) ne, byla vdovou (E)

10. Kde žila?

a) v domku u hradeb (O); b) v chrámu (S); c) u své dcery (D)

11. Jak trávila svůj čas?

a) sloužila Bohu posty i modlitbami (I); b) sloužila Bohu prorockou službou (J); c) pomáhala kněžím v chrámu (I)

12. Co udělala, když spatřila Ježíše?

a) zachovala to jako tajemství (S); b) svěřila se veleknězi (V); c) vyprávěla o něm všem (Á)

13. Kde potom Ježíš dál vyrůstal?

a) v Jeruzalémě (O); b) v Betlémě (K); c) v Nazaretu (Š)

14. Jaké byl Ježíš dítě?

a) rostl v síle a moudrosti (E); b) učení mu moc nešlo (L); c) o tom nic nevíme (H)

(Řešení z minulého čísla: Blaze vám.)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

Z EKUMENY

VATIKÁNSKÝ DOZORČÍ ÚŘAD FINANČNÍCH OPERACÍ UŽ MÁ SVÉHO PŘEDSEDU

Benedikt XVI. jmenoval předsedu a členy řídicí rady Dozorčího úřadu finančních operací. Tento nový úřad, o jehož vzniku rozhodl papež na sklonku loňského roku (30.12.), je něčím na způsob Národní centrální banky státu Vatikán.

Jeho předsedou se stal kard. Attilio Nicora, předseda Správy majetku Svatého stolce. Nový Dozorčí úřad finančních operací Svatého stolce je nástrojem k zamezení recyklace peněz pocházejících z kriminální činnosti a proti financování terorismu a bude kontrolovat veškeré finanční operace Vatikánu, což se týká Institutu pro náboženská díla, tedy tzv. vaticánské banky ve vlastním smyslu a ostatních úřadů Svatého stolce.

Vznik tohoto úřadu je důsledkem dohody, uzavřené v roce 2009 mezi Vatikánem a Evropskou unií. Vatikán tím přistoupil na opatření, která byla přijata v oblasti finančního sektoru na úrovni mezinárodního společenství zejména po 11. září roku 2001. Členy řídicí rady zmíněného Dozorčího úřadu jmenoval papež čtyři odborníky z oblasti ekonomiky a finančnictví: prof. Claudio Bianchi, prof. Marcello Condemmi, prof. Giuseppe Dalla Torre del Tempio di Sanguinetto a dr. Cesare Testa.

RaVat

VÝZKUM UKÁZAL ROZDÍLY VE VÍŘE MEZI BRITSKÝMI EVANGELIKÁLY

Navzdory obecnému předpokladu, že evangelikálové mají vesměs shodnou víru, nový výzkum ukázal některé oblasti, kde se neshodnou nebo jsou si nejistí.

Evangelikální aliance ve Velké Británii a Christian Research dělali výzkum mezi 17000 britskými evangelikály o širokém spektru témat, od víry v zázraky a Bibli po jejich postoje k potratům a homosexualitě.

Jasná shoda panovala v otázce jedinečnosti Krista, 91 procent evangelikálů silně souhlasilo s tím, že je jedinou cestou k Bohu.

Osmdesát osm procent jich silně souhlasilo, že víra je nejdůležitější věcí v jejich životě, 83 procent uvedlo, že víra je důležitým faktorem v jejich rozhodovacím procesu.

Devadesát čtyři procent evangelikálů souhlasilo, že křesťané mají povinnost se starat o životní prostředí, 81 procent jich uvedlo, že se alespoň jednou měsíčně zapojují do nějaké práce pro dobrovolníky.

V ostatních otázkách se názory různily více. Zatímco evangelikálové obecně souhlasí, že Bible je inspirované Boží slovo, pouze 54 procent z nich uvedlo, že věří, že Bible, originální rukopis, je bezchybná.

Co se týče potratů, rozdíly stojí za úvahu, neboť byl téměř shodný počet těch, kdo uvedli, že potrat nemůže být nikdy ospravedlněn, jako těch, kdo s tímto silně nesouhlasí, tedy 20 a 17 procent.

Méně než polovina evangelikálů silně souhlasí s tím, že asistovaná sebevražda je vždycky špatně (42 %), 24 procent lidí si nebylo jisto, čemu v této otázce věřit.

Evangelikálové byli ještě nejistější v otázce pekla, 31 procent jich uvedlo, že si nejsou jisti, čemu věřit, ačkoli polovina souhlasila, že je to místo, kde budou odsouzení trpět věčnou vědomou bolestí.

Výsledky také odhalily spektrum názorů na homosexualitu. Zatímco pouze 13 procent jich silně souhlasilo s tím, že je špatné mít homosexuální pocity, 55 procent jich uvedlo, že homosexuální činy jsou vždy špatné.

Steve Clifford, generální ředitel britské Evangelikální aliance, řekl: „Výzkum nám pomáhá hovořit s větším sebevědomím o naší evangelikální komunitě, věcech, které jsou pro nás důležité a jsou významným příspěvkem, který do komunity kolem nás vnášíme.“

„Představením přesného obrazu dnešních evangelikálů můžeme být lépe připraveni a vytvářet účinnější plány na zítřek.“

Křesťan dnes

SDÍLENÍ – PROJEV NAŠÍ...

Dokončení ze str. 1

li společenství. I my dnes jsme spolu navzdory rozdělení do různých církví. Vytváříme společenství, které jde k jednomu cíli. Tento cíl máme společný – je jím Boží království. Proto jsme dnes slyšeli Ježíšovu výzvu: „Hleďte především jeho království a spravedlnost“ (království nebeského Otce), „a všechno ostatní vám bude přidáno“ (Mt 6,33). Máme tedy různé tradice, různé důrazy a formy zbožnosti, ale cíl je stejný. Také cesta

k tomuto cíli je společná. „Já jsem ta cesta“ – říká Ježíš. A tak se dnes modleme, abychom vytvářeli společenství, ve kterém se vzájemně sdílíme, a jednotu na cestě do Božího království skrze Krista, našeho Pána. Amen

Libuše Kopřivová

Kázání pro Týden modliteb za jednotu křesťanů 16. – 21. ledna v Mladé Boleslavi